

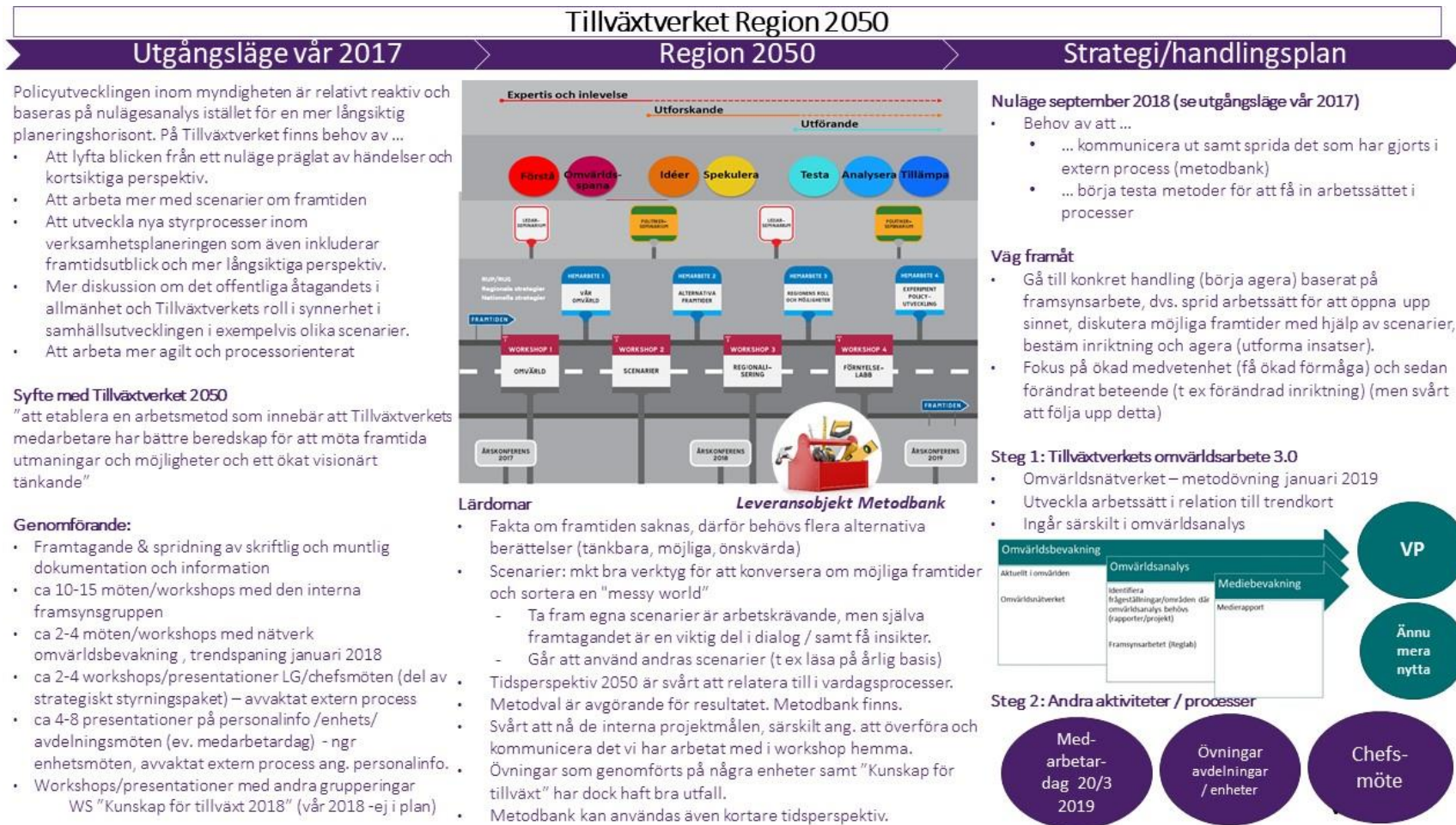
Datum
2018-09-25

Arbetsmaterial

Upprättad av
Arbetsgrupp Tillväxtverket
2050
PM

Strategi och handlingsplan för Tillväxtverkets framsynsarbete – en första skiss

Datum
2018-09-25

Arbetsmaterial

Upprättad av
Arbetsgrupp Tillväxtverket
2050
PM

Bakgrund

Under 2017-mars 2019 pågår framsynsprocessen *Region 2050*. Processens syfte är att Reglabs medlemmar ska identifiera viktiga förutsättningar för framtida vägval och diskutera möjliga inriktningar och handlingsalternativ för kommande samhällsutveckling. Aktörer som deltar i Reglabs framsynsprocess har fått uppgiften att ta fram *en strategi och handlingsplan för det kommande framsynsarbete*.

För att kunna ta fram en strategi och handlingsplan har Tillväxtverkets interna arbetsgrupp reflekterat över det nuläge vi startade från samt de resultat och lärdomar som arbetet hittills har medfört. Därefter har vi tagit fram en första skiss på en strategi och handlingsplan för Tillväxtverkets kommande framsynsarbete. Vi avvaktar också innehållet workshop 4 i framsynsprocessen.

Projektet Tillväxtverket 2050

Förutom att delta i framsynsprocessen har Tillväxtverket drivit ett internt projekt för att bygga upp myndighetens förmåga inom området. Syftet med det interna projektet är att *etablera en arbetsmetod* som innebär att Tillväxtverkets medarbetare har bättre beredskap att möta framtida utmaningar och möjligheter, och ett ökat visionärt tänkande. Effektmål på lång sikt är förbättrad policyutveckling som innebär att:

- (i) Tillväxtverket är bättre på att genomföra sitt uppdrag genom mer relevanta och tydligare framtidsinriktade insatser för stärkt konkurrenskraft i företag och regional tillväxt som
- (ii) på sikt även innebär en förbättring av insatsers resultat och effekt.

Som komplement till effektmålet finns även ett kortsiktigare mål att löpande återkoppla från den externa framsynsprocess kring regionernas syn på olika framtid som påverkar Tillväxtverkets insatser och verksamhet och som till

exempel kan medföra behov av omedelbara justeringar av pågående arbete.

Tillväxtverkets samtliga medarbetare ses som mottagare för projektets arbete. I projektets genomförande är dock följande konstellationer huvudsakliga målgrupper:

- Den primära målgruppen är Tillväxtverkets omvärldsanalysnätverk.
- Den sekundära målgruppen är myndighetens avdelnings- och enhetschefer.

Uppsummering av arbetet hittills

Det interna projektet har varit mycket beroende av det arbete som har skett i Reglabs framsynsprocess. Tillväxtverket har medverkat på samtliga workshops (3 genomförda, den sista genomförs i oktober 2018). Dock har vi inte medverkat på alla ledarseminarier.

I det interna projektet har samordning med andra processer på Tillväxtverket skett. Framsynsperspektiv, i form av trendspaning, har kommit till användning i EU 2020+ delprojekt *Sveriges tillväxtpolitiska utmaningar* (delprojekt avslutades december 2017) samt Årsredovisningen 2017 samt var en del av det underlag som togs fram för myndighetens strategiska diskussion våren 2018. Framsyn ingick också i workshops inom *Kunskap för tillväxt* våren 2018. Framsynsmetoder har också testats på vissa enheter. Angående myndighetens strategiska regionarbete har återsrapportering av regionernas arbete skett i januari 2018. Angående myndighetsövergripande strategiska processer (verksamhetsplanering, strategiska omvärldsbevakning, nyutvecklingsprocess Ännu Mera Nytt), har dialog förts men ingen direkt påverkan har skett utan vi har inväntat resultat från den externa framsynsprocessen.

Resultat och lärdomar från arbetet hittills

Huvudsakliga lärdomar från den externa process och det interna arbetet

- Fakta om framtiden saknas, därför behövs flera alternativa berättelser (tänkbara, möjliga, önskvärda).
- Scenarier är ett mycket bra verktyg för att konversera om olika framtider och för att sortera en "messy world". Scenarier kan användas både för att ta fram samt aktualitetspröva insatser, VP, strategier etc. Det går att ta fram egna scenarier, men detta är en relativt arbetskrävande process. Ett alternativ är att använda andra aktörers scenarier.
- Tidsperspektiv 2050 är svårt att relatera till i "vardagsprocesser".
- Metodval är avgörande för resultatet.
- Övningarna i metodbank, särskilt scenariearbetet, kan användas även för kortare tidsperspektiv.
- Svårt att nå de interna projektmålen under projekttiden. Särskilt angående att överföra och kommunicera det vi har arbetat med i workshops 1-3 på hemmaplan. Övningar som genomförts på några enheter samt "Kunskap för tillväxt" har dock haft bra utfall.

Huvudsakligt resultat från processen hittills

- Metodbank innehållande övningar från workshop 1-3 (just nu sammanställd i WORD)

Strategi och handlingsplan – en första skiss

Projektgruppen bedömer att det utgångsläge som fanns för myndigheten när projektet startade våren 2017 fortfarande gäller, det vill säga:

Policyutvecklingen inom myndigheten är relativt reaktiv och baseras på nulägesanalys istället för en mer långsiktig planeringshorisont. På Tillväxtverket finns behov av ...

- Att lyfta blicken från ett nuläge präglad av händelser och kortsiktiga perspektiv.
- Att arbeta mer med scenarier om framtiden
- Att utveckla nya styrprocesser inom verksamhetsplaneringen som även inkluderar framtidsutblick och mer långsiktiga perspektiv.
- Mer diskussion om det offentliga åtagandets i allmänhet och

Tillväxtverkets roll i synnerhet i samhällsutvecklingen i exempelvis olika scenarier.

- Att arbeta mer agilt och processororienterat

Med utgångspunkt från detta nuläge samt våra lärdomar finns det således behov av att

- kommunicera ut samt sprida det som har gjorts i den externa processen och som finns samlat i metodbanken
- börja testa metoder och övningarna för att få in arbetssättet i olika processer

Arbetsgruppen föreslår att arbetet sker i två steg som också motsvarar prioritering.

Steg 1: Framsynsarbete ingår i Tillväxtverkets omvärldsarbete 3.0

- Huvudsaklig målgrupp: Omvärldsnätverket
- Exempel på aktiviteter:
 - Genomföra metodövning med nätverket i januari 2019
 - Utveckla arbetssätt i relation till trendkort samt planerade omvärldsanalyser

Steg 2: Aktiviteter med Tillväxtverkets medarbetare som målgrupp

- Framsynsinslag ingår på medarbetardag 20 mars 2019
- Genomföra lämpliga övningar på avdelningsmöten, enhetsmöten, chefsmöten osv.

Utestående frågor att hantera i det interna projektet (löper till mars 2019) samt kommande framsynsarbete

- Slutföra samt besluta om förvaltning av metodbank.
- Möjlighet att bilda ett *Team framsyn* när projektet är avslutat tills arbetsmetoden är väl integrerad i Tillväxtverkets omvärldsarbete inkl. omvärldsnätverket.
- Säkerställa kommunikationsinsatser (gärna tillsammans med Tillväxtverkets omvärldsarbete 3.0).
- Medverka i eventuellt Reglabs framsynsnätverk.
- Utredda om det behövs ytterligare aktivitet rörande bevakning av RUA:s framsynsarbete.